

Wezendorp Neerbosch

Het kerkje van het voormalig wezendorp Neerbosch bij Nijmegen doet inmiddels dienst als museum. Het museum dat het verhaal vertelt van het echtpaar van 't Lindenhout dat zich in de late 19^e en begin 20^e eeuw ontfermt over honderden wezen uit de gehele regio.

Wezen hadden vroeger een zeer armlastig bestaan. Johannes van 't Lindenhout en zijn echtgenote trekken zich het lot van deze kinderen aan en besluiten in 1873 een pand in de oude binnenstad van Nijmegen in te richten als weeshuis. Hier vangen zij weeskinderen op voor wie elders in de streek geen plaats is. Al spoedig is het huis veel te klein.

Het echtpaar krijgt een stuk grond achter het dorp Neerbosch aangeboden en zij besluiten daar een geheel nieuw complex te bouwen met daarbij alle faciliteiten die nodig zijn. Het complex groeide uiteindelijk uit tot een heel dorp – wezendorp Neerbosch – waar aan het einde van de 19^e eeuw ruim 1100 kinderen wonen, naar school gaan en een ambacht leren.

Het bijzondere van het dorp is dat elk huis en ook de kerk, midden in het dorp, door de jongens zelf wordt gebouwd, onder leiding van hun leermeesters. Het meubilair om de huizen in te richten wordt op school vervaardigd. Het eten voor iedereen, hoe kan het ook anders in die tijd, wordt door de meisjes op school gekookt. De kleding door de meisjes op school gemaakt. Kortom: het gehele dorp wordt gebouwd en ingericht door de jongeren zelf.

Veel kinderen zijn actief in de drukkerij die jarenlang een belangrijke plaats in het dorp inneemt. Diverse tijdschriften, almanakken en kranten rollen hier jarenlang van de persen. De verdiensten hieruit maken het mogelijk de wezenopvang te continueren. De wezen verblijven in een leerzame en veilige omgeving waar het hen aan niets ontbreekt, persoonlijke ouderliefde daargelaten. Het allerbelangrijkste dat het echtpaar van 't Lindenhout de kinderen meegeeft is niet alleen een goede opvoeding maar vooral een ambacht dat ze kunnen uitoefenen om daarmee in eigen onderhoud te kunnen voorzien.

Nadat de jongeren de volwassen leeftijd bereiken van 18 jaar trekken ze de weide wereld in als timmerlieden, schoenmakers, drukkers, dienstmeiden, naaisters, huishouders en meer. Om het beroep uit te kunnen oefenen krijgen alle jongeren een kist mee met de materialen die daarvoor nodig zijn. Een timmerman bijvoorbeeld krijgt een kist gevuld met gereedschap. Deze uitzet maakt het gemakkelijk een betrekking te vinden omdat zowel kennis, kunde als gereedschap voor handen zijn. Een aantal van deze uitzetkisten zijn nog steeds te vinden in het museum. Een bijbel mag in een dergelijke uitzetkist natuurlijk niet ontbreken. Meisjes krijgen een gevulde kist met alle materialen die nodig zijn om het beroep van naaister, dienstmeid of huishoudster uit te oefenen. De jongeren krijgen op deze manier een kans op een redelijk bestaan, een kans die ze zonder het echtpaar waarschijnlijk niet gekregen zouden hebben.

Na de 60er jaren breken er echter andere tijden aan. De filosofie over de opvang van wezen verandert. Grote nieuwe kinderbeschermingsinstellingen ontstaan en de oude gebouwen moeten plaatsmaken voor moderne nieuwbouw. Wezendorp Neerbosch wordt Kinderdorp Neerbosch. Het kerkje en een klein rijtje huizen blijft behouden en geven een indruk hoe het leven er rond 1900 uit moet hebben gezien.